

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike. — Inerati do 30 petih vrtov a Din 2.-, do 100 vrtov a Din 2.50, od 100 do 300 vrtov a Din 3.-, večji inerati petih vrtov a Din 4.-. Popust po dogovoru, inerati davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopis se ne vrača.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Ranačjeva ulica št. 6
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 66, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101, Račun pri poštne čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

KRIZA V FRANCII

Reševanje vladne krize pod pritiskom afere Staviskega — Zahteva po nadstrankarski vladi

Pariz, 29. jan. r. Kriza vlade, ki jo je izzvala afera Staviskega, bo, kakor vse kaže, trajala delj časa, kakor pa se je prvotno mislilo. Dočim je izprva izgledalo, da je imel Chautemps zgolj namen izločiti iz vlade vse kompromitirane ministre ter nato ponovno sestaviti vladno radikalnih socialistov, so najnovejša razkritja o aferi Staviskega prekržila te račune. Razpoloženje javnosti se je obrnilo odločno proti taki rešitvi vladne krize in Pariz se ni videl takih demonstracij, kakor jih doživlja zadnje dni.

Največje demonstracije, kar jih beleži pariška kronika, so nastale v soboto ponoči. Pred opero se je pozno večer zbralo več tisoč demonstrantov, ki so hrupno dajali duška svojem razpoloženju proti vladi. Demonstrantom se je pridružil okrog 10.000 radovednežev, ki so bili sprva neutralni. Ko pa je nastopila policija, so se pridružili demonstrantom in tako so demonstracije zavzele čimdalje večji obseg. Policija je bila prešibka in se je morala parkrat umakniti demonstrantom, ki so bili

skoro dve uri gospodarji ulice. Proti policiji so demonstranti nastopili z orožjem in z barikadami, ki so jih zgradili iz miz in stolov iz bližnjih kavarn in nasadov. Demonstrantje so demolirali tudi dva kioska za prodajo časopisov ter ju zažgali. Ko so prišli gasilci, so jim demonstranti porezali cevi, tako da so se morali gasilci vrniti. Okrog polnoči je bil ves okraj

okrog opere v rokah demonstrantov, kojih število je naraslo na 100.000. Se-le, ko je policija dobila ojačanje ter je nastopila republikanska garda na konjih, je razgnala demonstrante. Demonstracije in nemiri so

trajali do 2. zjutraj. Demonstrantje so neprestano vzklikali: V Seino z narodnimi poslanci! Na kandelabre z njimi! V zapor s Chautempsom! Do tatovi! In slično. V spopadih je bilo 240 policajev ranjenih, še večje pa je število ranjenih demonstrantov. Okrog 400 kolovodij je policija aretirala.

Pod takimi okoliščinami so se pričele

konzultacije pri predsedniku republike.

Posamezni politiki so predlagali predsedniku republike najrazličnejši način rešitve vladne krize. V politični javnosti je vzbudilo veliko pozornost dejstvo, da so se mnogi vodilni politiki izjavili za razpust parlamenta in razpis volitev z devizo: reforma ustave. Na ta način naj bi se izločilo iz političnega življenja vse korumpirane elemente in postavil neke vrste

avtoritativni režim.

Pojavljajo se tudi predlogi, naj bi predsednik republike imenoval nadstrankarsko vladu, ki bi imela obenem značaj nacionalne koncentracije.

Situacijo so še bolj zaostрила najnovejša razkritja v aferi Staviskega, po katerih je Stavisky finančno ra-

dikalno socialistično stranko. Našli so več sto čekov, glasečih se na ime poslanca Bonnaurea. Opozicija zaradi tega najostreje napada radikalno stranko in je odločno proti temu, da bi sestavil novo vladno mandat te stranke.

Pod takimi okoliščinami za enkrat še nihče ne ve, kakšen bo razplet krize in

kdo bo sestavil novo vladu.

Predsednik republike je, vpoštevajoč tudi razpoloženje v javnosti, ponudil mandat za sestavo vlade bivšemu predsedniku republike Gastonu Doumergu, ki pa je mandat odklonil. V političnih krogih pričakujejo, da bo predsednik republike sedaj ponudil mandat predsedniku senata Jeaneneyu. Mislijo pa, da bo tudi ta ponudbo odklonil. V tem primeru bo predsednik republike ponudil mandat še predsedniku poslanske zbornice Boissonu, o katerem pa prav tako mislijo, da ne bo prevzel te težavne naloge. Tako bosta naposled preostala samo še Daladier in Herriot, v kojih uspeh pa dvomi vsa politična javnost. Misli se, da Daladier ne bi mogel razčistiti sedanja duševne politične atmosfere, največje nezaupanje pa vlada proti njemu iz zunanje politične oziroma. Ponojni prihod Herriota na vladu bi po mnenju političnih krogov še bolj razdražil javno mnenje, ker se je Herriot solidiziral s Chautempsom. Vsekakor pa računajo, da bo predsednik republike še v teku današnjega dne izbral svojega mandatara.

Sklicanje banovinskega sveta

Zasedanje se bo pričelo 5. februarja — Na dnevnem redu je poleg proračuna vprašanje trošarine in uredba o občinskih uslužbenih

Banska uprava razglasa:

Dne 5. februarja t. l. ob 10. uri popoldne se sestane na svoje peto redno zasedanje banovinski svet dravske banovine. Predmet zasedanja bo:

1. obravnava predloga banovinskega proračuna dravske banovine za leto 1934-35 s pripadajočim pravilnikom in uredbami v smislu čl. 11. pravilnika o organizaciji in delu banskih svetov;

2. sklepanje o uvedbi banovinske trošarine na vino in žganje v smislu čl. 14. uredbe o izvajanju javnih del z dne 22. novembra 1933, št. 30.408 (Službeni list št. 225/99 z dne 9. decembra 1933) (Službene Novine z dne 23. novembra 1933, št. 269/761), in

3. sklepanje o uredbi o občinskih uslužbenih v smislu zakona § 85 zakona o občinah.

Ljubljana

v luči kriminalne statistike

V splošnem se razmere boljšajo, število zločinov in prestopkov nazadnje

Ljubljana, 29. januarja. Kriminalna statistika, ki jo vsako leto sestavi uprava ljubljanske policije, je zrcalo naše javne morale ter tudi zanimiv vpogled v vse naše življe in bitje, obenem pa priča tudi o vestnem poslovanju policije, njenega upravnega aparata in njenih organov. Tudi letošnja statistika ni posebno razveseljava, v splošnem je pa opaziti, da se razmere boljšajo in da število zločinov in raznih prestopkov nazadnje. Zlasti moramo poudariti, da lani nismo imeli v mestu nobenega težjega zločina.

Policija je lani aretirala in oddala v zapore 4061 oseb, od katerih je bilo tuzemnih 3698, tujcev pa 1363. Med kaznivimi dejanji je bilo 27 primerov javnega nasilja proti javnim organom. Strazniki imajo včasih hude boje zlasti s pijančki in ponočnjaki. Deliktov zoper spolno moralu je bilo 37, umor (uboj) na Boršnikovem trgu smo imeli 1, prav tako pa tudi en primer detomora. Ljubljanci si pa tudi radi skočijo v lase in zaradi tega je bilo 57 primerov težke telesne poškodbe. Policija je aretirala tudi dva požigalca, a zaradi ropa 17 oseb. Tatvine še vedno zavzemajo rekord, prijavljenih je bilo 1839, poneveb 132, prevar 138, dalje 5 primerov ponarejanja in razpisa vanja falsifikatov zaradi odprave telesne ga plodu je bilo aretiranih 5 žensk 887 oseb se je zagovarjalo zaradi raznih kaznivih dejanj zoper javni red in mir, prestopkov zaradi žaljenja in klevetanja uradnih oseb je bilo 22. Na policijo so povabili 317 izgubljenk. Čeprav je naša policija v tem pogledu zelo stroga, vlačuganja ni mogoče zaježiti ali preprečiti, še manj pa seveda beračenja. Beračenje je strogo prepovedano, a kljub temu si včasih berači kar kljuje podajajo. Zaradi tega in deloma tudi delomirnosti je bilo prijetih 1359 oseb.

Prestopkov po zakonu o posesti in nošenju orožja je bilo 19, kršitev zglasevalnih predpisov 327, prestopkov cestnopolijskega reda in uredbe o zaščiti javnih cest in prometov na njih 3760, a prestopkov prekrščenja policijske ure 201. Nočni mir je v Ljubljani še vedno poglavje zase in raznih ponočnjakov ter rogoviležev ni mogoče ugnati. Na policijo je bilo pripranih 1418, zaradi kršitve določb glede krošnjarenja pa 102.

Tatovi, sleparji, vlomilci in goljufi so napravili 1.967.341 Din škode, toda policija je oskodovalcem vrnila le 1.214.925 dinarjev. Iz Ljubljane je uprava policije lani izgnala 1182 oseb, večinoma delomirnežev, ki so bili odgoškim potom poslani v njihove pristojne občine. Samomorilna epidemija ni preveč razsajala, življenje si je končalo 24 ljudi, torej povprečno dva na mesec, a 21 kandidatom smrti so rešili življenje. Raznih nezdov je bilo policiji prijavljenih 181, večjih požarov pa 16. V fond za stromeake mestne občine je bilo plačanih 62.910 Din, a za državno blagajno 25.540 Din. To je bila globa, ki jo je plačalo 4550 ponočnjakov in »aufbiksarjev«.

Upravni posli policije

Upravni posli so dali tudi v minulemu letu mnogo dela, saj je policija obravnavala 308.764 spisov, izdala 3114 npravstvenih izprijčeval, 1128 potnih listov, podajala in vidirala pa 2168, a novih izdala 87. Pri policijski upravi je bilo lani registriranih 595 motornih vozil, in sicer 342 osebnih, 137 tovornih avtomobilov in 116 motornih koles. Na novo je bilo prijavljenih 229 vozil, a odjavljenih 418, kar je deloma znak gospodarske krize, deloma pa tudi nove odredbe glede obdajčenja lastnikov avtomobilov. Kako je pri nas razvito kolesarstvo, najbolj priča dejstvo, da je bilo lani prijavljenih 10.050 koles, od

katerih je bilo ob koncu leta v prometu 9451. Če računamo, da ima Ljubljana 60 tisoč prebivalcev, vidimo, da ima vsak šesti Ljubljančan kolo. Za izvoške trde poznave, da izumirajo in da njihov stan propada, toda kljub temu je bilo na policijskih prijavljenih 152 tujakarskih in poltjajakarskih voz.

Ljubljanci so pa tudi zelo raztreseni in pozabljivi ljudje; lani je bilo prijavljenih 471 izgubljenih predmetov in skupna vrednost 172.565 Din, a najdenih je bilo 314 predmetov in vrednosti 76.223 Din, torej za skoraj 100.000 manj.

Rojstva in umrljivost

Policija ima v evidenci vse prebivalstvo, tudi rojstva in smrti. Zupni uradi so prijavili upravi 1248 novorojenčkov, v policijskem okolišu pa umrlo 1165 ljudi. Porok je bilo lani 640.

Tujski promet

Ta sicer ne spada pod kriminalno statistiko Ljubljane, a policija vodi točno statistiko o njem. Lani je obiskalo Ljubljano 75.838 tujcev, ki so prenočevali 283.992krat. Med tujci je bilo največ Jugoslovenov, in sicer 57.070, inozemcev pa 18.768. Med zadnjimi je bilo največ Čehoslovakov, in sicer 7037, kar gre na račun pokrajinskega zleta SKJ. Za njimi so nas v največjem številu obiskali Avstrijci, ki jih je bilo 4911, Italijani 2461, Nemci 1844 itd.

Društva in tisk

Kako je pri nas razvito društveno življenje, pa dokazuje tudi dejstvo, da je imela policija v evidenci 702 društvi. Samo lani je bilo na novo ustanovljenih 62 društev. Lani je izhajalo 114 periodičnih tiskovin, trije dnevnik, trikrat na teden po 1 časopis, 13 tednikov, 7 polmesečnikov, mesečnikov in drugih pa 90.

Tehnični odsek in kriminalna razvidnica

Policija je imela v evidenci 43.407 raznih zločinov po imenih, a po kartonih in specializirano še 73.603. Daktiloskopičnih listov je bilo nanovo napravljenih 8891.

Iz državne službe

Beograd, 29. januarja. p. Napredovali so v višjo skupino za banskega svetnika upravnega politični tajnik Stanko Novak pri banski upravi v Ljubljani, za politično upravnega tajnika Fran Verbič pri banski upravi v Ljubljani in Ivan Legat pri sreski izpostavi v Skofji Loki. Za svetnika šole za bolniške sestre v Ljubljani je imenovan dosedanj višji pristav dr. Bogoljub Dragaš.

Balkanski pakt

Ankara, 29. jan. r. Ministrski svet je včeraj na večerji seji razpravljal o balkanskem paktu in je sprejel, kakor zatrjujejo v poučenih krogih, važne sklepe. ki pa jih za enkrat drže še v tajnosti. Zunanji minister g. Tevfik Ruđi bej odpotuje iz Beograda. Razne klavzule, ki jih predlaga Turčija v izpolnitev balkanskega pakta, so po informacijah tukajšnjih listov zainteresirane vlade že sprejele.

LJUBLJANSKA BORZA

Devize: Amsterdam 2297.63—2308.99, Berlin 1354.03—1364.83, Brusel 796.35 do 800.29, Curih 1108.35—1113.85, London 179.08—180.68, Newyork 3580.50—3608.76, Pariz 224.68—225.80, Praga 169.40—170.26, Trst 299.90—302.36 (premijsa 28.5%), Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9.12.

INOZEMSKA BORZE

Curih, 29. januarja. Pariz 20.27.25, London 16.19, Newyork 825.50, Brusel 71.85, Milan 27.10, Madrid 41.45, Amsterdam 207.30, Berlin 122.35, Dunaj 57.55, Praga 15.2850, Varšava 58.05, Bukarešta 3.05.

Tesnejše zblizanje med Bolgarijo in Rumunijo

Uspeh razgovorov v Bukarešti o priliki poseta bolgarskega kralja Borisa

Bukarešta, 29. januarja. AA. Rador poroča: Bolgarska suverena sta snoti ob 20. uri odpotovala v Sofijo.

Bukarešta, 29. januarja. AA. Rador poroča: Snoti je izšel tale komunikacije: O priliki obiska bolgarskih suverenov so imeli predsednik bolgarske vlade in rumunski minister Mušanov, predsednik rumunske vlade Tatarescu in zunanji minister Titulescu več sestankov, na katerih so v atmosferi medsebojnega zaupanja in prijateljstva proučevali vprašanja, ki zadevajo obe državi, kakor tudi politični položaj na Balkanu. Ministri so ugotovili potrebo, da se vse stori, da se obstoječi prijateljski odnosi med obema državama kar najbolj okrepi. Zedinili so se, da bodo

predložili svojim ministrskima svetoma v nujno rešitev vprašanja, na katerih sta zainteresirani obe državi, da bi mogli obe stranki skleniti zadovoljiv sporazum zlasti v vprašanjih, ki se nanašajo na obojestranske terjatve in ki vsebujejo izvedbo zakona o agrarni reformi in izplačilu pokojnin. Glede šolskih in cerkvenih vprašanj so zastopniki obeh vlad našli ukrepe, ki jih mislijo v danih okoliščinah izdati glede prizadetih manjšin. Obe vladi sta izrekli svoje zadovoljstvo nad izmenjavo mnenj. Prepričani, da bo ureditev teh vprašanj za oboje države še večje prijateljstvo med obema sosednima si državama in pomirila duhove, so ministri proučevali tudi sredstva za konsolidacijo miru na Balkanu.

Sklicanje finančnega odbora

Beograd, 29. jan. p. Za jutri dopoldne ob 9. je sklicana seja finančnega odbora. Kakor znano, je finančni odbor na svojem zadnjem zasedanju rezerviral več členov iz zakona o neposrednih davkih, takšah in trošarin. Na jutrišnji seji bo finančni minister predložil nove omiljene predloge v smislu zahtev finančnega odbora, tako da se pričakuje, da bodo ti zakoni sedaj našli rešeni, nkar bo finančni odbor takoj začel razpravljati o proračunu.

Znižanje železniške tarife na kratkih progah

Beograd, 29. januarja. p. V svrhu pobijanja konkurence, ki jo delajo avtobusi in druga prevozna sredstva državnim železnicam na kratkih progah, je prometno ministristvo izdalo novo znižano tarifo, ki stopi v veljavo 1. februarja. Po tej tarifi bo znašala vozilna za proge od 1 do 5 km za I. razred 2 Din, za III. razred 1.50 Din, od 6 do 7 km 2.50 odnosno 2 Din, od 8 do 9 km 3 odnosno 2.50, od 10 do 11 km 4 odnosno 3, od 12 do 14 km 5 odnosno 4, od 15 do 17 km 6 odnosno 5, od 18 do 20 km 7.50 odnosno 6, od 21 do 23 km 8.50 odnosno 7, od 24 do 26 km 10 odnosno 8, od 27 do 30 km 12 odnosno 9, od 31 do 35 km 15 odnosno 10.50, od 36 do 40 km 18 odnosno 12, od 41 do 45 km 21 odnosno 13.50, od 46 do 50 km 24 odnosno 15, od 51 do 55 km 27 odnosno 16.50 in od 56 do 60 km 30 odnosno 18 Din. Na področju ljubljanske železniške direkcije veljajo te cene za proge Ljubljana - Zalog, Ljubljana - Tržič, Ljubljana - Kamnik, Ljubljana - Grosuplje, Ljubljana - Velike Lašče, dalje Celje - Smartno ob Paki, Slovenjgradec - Dravograd - Meza, Maribor - št. 41, Maribor - Ruše, Maribor - Rače, Maribor - Slovenska Bistrica, Maribor - Konjice, Maribor - Ptuj, Celje - Grobelno in Celje - Konjice.

Dollfuss za sporazum

Senzacionalen govor Habichta v monakovskem radiju „V šestih mesecih bo konec avstrijskega režima“

Berlin, 29. januarja. r. V tukajšnjih poučenih krogih zatrjujejo, da Nemčija ne bo dala na avstrijsko demaršo, s katero je Dollfussova vlada zahtevala od nemške državne vlade obvezno izjavo, da se v bodoče ne bo več vmešavala v avstrijske notranje zadeve. V zvezi s tem mnogo komentirajo poslednji govor voditelja tako zvanе avstrijske fronte v Nemčiji, znanega narodnosocialističnega prvaka Habichta, ki ga je imel te dni v monakovskem radiju. Habicht je v svojem govoru naglašal, da je dr. Dollfuss priznal, da so se vršili med njim in narodnimi socialisti razgovori in pogajanja za sporazum. Tako pogajanja so že zelo daleč uspela, toda razbila so se na groznih kneza Starheimberga, da se bo umaknil s svojim Heimwehrom iz vladnega tabora. Habicht je v svojem govoru dalje poudarjal, da je Dollfuss poštenjak, ki ima tudi mnogo dobre volje za sporazum, toda pod vplivom in pritiskom Heimwehra se je okrenila avstrijska politika v nasprotno smer. Temu je pripisal vladine proglaste na narod in grozje socialnim demokratom. Dollfuss je še slej ko prej za sporazum z narodnimi socialisti. Habicht je na koncu izjavil, da da majorju Feyu, glavnemu zastopniku Heimwehra v avstrijski vladi, še šest tednov časa, da se premisli in korigira svojo politiko. Prizadevanja avstrijske vlade označuje Habicht kot znak slabosti in misli, da preživlja Dollfussov režim svoje poslednje dneve. Rešiti ga ne bodo mogli niti radikalni ukrepi podkanclarja Feyja.

V šestih tednih bo moral g. Fey uvideti, kako zelo se je motil. Nemški narod v Avstriji protivlja svojo najtežjo preteklost. Na koncu svojega govora je apeliral Habicht na ves svet, naj se vendar že zga-ne in ne dopušta več, da se drži v okovih narod, ki stremi k svojemu bratskemu narodu po krvi in jeziku.

Rusija za mir

„Nikogar ne ogražamo in ne napadamo, a kdor bo nas napadel, bo poražen“

Moskva, 29. januarja. r. Na kongresu komunistične stranke je imel Stalin velik govor, v katerem je razpravljal o svetovnem političnem položaju in o nevarnosti nove svetovne vojne, naglašujoč, da je tej nevarnosti izpostavljena tudi Rusija. V zvezi s tem je obširno orisal zunanje-politični položaj Rusije in z zadovoljstvom poudaril, da so se odnosi do Italije, Francije in Poljske v zadnjem času znatno izboljšali. Mnogi nemški politiki smatrajo, da pomeni to preorijentacijo Rusije v francosko-poljskem duhu. Tako naziranje je docela napačno. Res pa je, da je Rusija daleč od tega, da bi se navduševala za nemški fašizem. Rusiji tudi ni prav nič na tem, da se revidira versailleska pogodba. Rusija je prenesla porazno pogod-

bo in njej gre samo za to, da se prepreči nova svetovna vojna. Če interesi Rusije zahtevajo zblizanje z državami, ki zasledujejo isti cilj, potem sovjetska vlada ne bo pomišljala tega storiti. Rusija ne misli na to, da bi kogarkoli ogrožala ali napadla. Ona hoče mir in prijateljske odnose z vsemi. Kdor pa jo bo napadel, ta bo doživel uničujoč poraz. O tem si morajo biti vsi na jasnem.

Jugoslovenska šola v Solunu

Solun, 29. jan. p. Grški parlament je sinoči sprejel zakon, ki dovoljuje osnovevanje jugoslovenske osnovne šole v Solunu. Zakonski predlog je v lepem govoru utemeljil predsednik vlade g. Tsaldaris, nkar je parlament predlog zakona odobril so glasno.

A. U. Emery:

280

Dve siroti

Roman

— Slutnja vas ne moti, gospod poveljnik. Hotel sem ustanoviti majhno smodnišnico, ki bi jo po potrebi pogljal z eno samo iskro v zrak...

— V vašem podzemlju? — Seveda! In korak za korakom, počasi in brez posebnega truda sem dosegel svoj cilj. Zdaj imam v svojem skrivališču dovolj smodnika, da lahko poženem v zrak najlepši kraj male planine, kjer bi se utaborila sovražna četa. Ta kraj je baš nad mojim skladiščem.

Pri teh besedah so se staremu seržantu zaiskrile oči.

— Torej ste imeli pred seboj točno določeni cilj, ko ste kupili zalogo smodnika? — je vprašal Roger.

— Da, vzvišen cilj. Toda nesreča je hotela, da ga ne morem doseči.

— Zakaj pa ne?

— Glejte gospod poveljnik, — je nadaljeval seržant. — Saj si lahko sami mislite vso zadevo. Upal sem, da bom mogel nekega lepega dne pogljal v zrak ves zbor angleške vojske, kajti nobenega dvoma ni, da zanesete te vraže Angležev prei ali slej tudi sem... No, to bi bilo drago plačati. Toda zdaj sem namenil smodnik v druge svrhe.

— Kaj nameravate storiti? — je vprašal Roger.

— Moj smodnik bodo duhali Siouxi.

In Rabusson je pojasnil vitezu, da se je tolpa Indijancev utaborila na planini in da jo bo treba pogljal v zrak, če hočejo priti živi in zdravi iz podzemnega rova.

— Kaj pa hočete storiti?

— Baš o tem sem se hotel pomeniti z vami, — je odgovoril seržant.

— Najbolje bi bilo počakati, da pride drug za drugim vsi iz podzemnega rova. Ko bo zadnji na kraju, kjer se zberemo, zažgem svoj smodnik.

Vitez je zadržal. Toda takoj se je zopet obvladal, rekoč:

— Sprejemam vaš predlog. In zadnji, ki bo še v podzemnem rovu, bom jaz.

— Vi!... Poveljnik?... se je začudil Rabusson.

— Moja dolžnost je prepričati se, da so moji vojaki na varnem, predno bom mislil nase.

Rabusson se je vzravnil in sakutiral, rekoč:

— Res je!

In po kratkem molku je pripomnil:

— Zdaj mora biti glavna naša skrb, da čim prej dosežemo Kamnito mizo.

— Smo še daleč od nje? — je vprašal Roger mirno.

— Če ne naletimo na tej strani na Indijance, bomo tam v petih minutah...

To bo baš zadostovalo, da vam bom lahko spotoma povedal, kaj bo treba storiti, da se nam načrt ne izjalovi.

— Govorite!

— Poučiti boste morali svoje vojake o tem, kaj naj store; vedeti morajo, kaj se bo godilo, da bodo dovolj previdni.

— Dobro!

Potem bo treba določiti vrstni red, kako poidejo v rov in iz njega. Prvi naj bi bil energičen, pogumen mož.

— Imam ga.

— Dobro! Odvedem ga k rovu, potem pa pojdem na svoje mesto.

— Kaj nas zapustite?

— To bo neobhodno potrebno, da bom lahko presodil, kdaj napoči najugodnejši trenutek za moj načrt. Imam že vse pripravljeno; tudi dolga cigara, ki jo bom potreboval, je v redu.

Kmalu so prispeli do Kamnite mize. Pod to skalo, kakor vemo, je bil vhod v podzemni rov.

Predno je stopil prvi vojak v rov, je Rabusson še preiskal okolico, hoteč prepričati se, ali ni morda kje blizu Siouxov.

Potem je pa prvi vstopil v rov Gašper, ki ga je bil določil Roger, da bi vodil vojake.

Ko je bila že polovica vojakov v rovu, se je obrnil Rabusson k vitezu s besedami:

— Gospod vitez lahko presodi, da je šlo doslej vse v najlepšem redu. Od te strani vam ne preti več nevarnost

in zato grem tudi jaz v rov, da bom pazil, da se komu kaj ne pripeti.

— Pojdite, — je dejal vitez. — Jaz pa počakam tu, dokler ne bodo vsi vojaki v rovu.

Rabusson se je priklonil in zlezal v rov. Tam je šlo zaenkrat še vse po njegovih navodilih.

— No, starina, — je dejal Gašper Rabussonu, — zdi se mi, da jo bomo divjakom pošteno zagodili.

Toda seržantu ni bilo do pogovora in odpravil je Parizana z dvema besedama.

Gašper ni več šel vanj in tako so stopali molče po podzemnem hodniku kakor procesija duhov. Kmalu je začela prodirati v brezno dnevnica svetloba, kajti bližali so se izhodu, skoraj med bujnim grmičevjem.

— Stojte! — je zapovedal Rabusson. Četa se je ustavila, seržant je pa šel sam preiskat okolico. Previdno se je spustil skozi luknjo v skali in zlezal na rob pečine, odkoder je lahko pregledal pobočje planine. Zagledal je veliko tolpo Siouxov, razdeljenih na več čet okrog ognjev, na katerih so pekli prav kar ubito divjad.

Baš pod pobočjem planine, kjer so taborili Indijanci, se je vila soteska, po kateri naj bi prišli dobrovoljci z Zelenih gor vitezovi četi naproti.

Seržant se je ozrl po soteski in že je mislil, da vidi v daljavi mlade junake. Toda kmalu je spoznal, da se pase na koncu soteske čreda divjih konj.

— Ti bi nam bili zelo dobrodošli, — je pomislil Rabusson.

Divji konji bi bili lahko olajšali delo vitezovi četi, ker bi opozorili nase Indijance. Seržant je to takoj spoznal in hitro se je vrnil. Vrsta vojakov z vitevom na koncu je ta čas že stala pri izhodu iz rova.

XXVIII.

Vse je šlo po Rabussonovih navodilih.

Vojaki so bili obveščeni o vsem, kar se je pripravljalo, in tako so ohranili mirno kri; treba je bilo paziti, da bi jih ne slišali Indijanci, ki jih je ločila od njih samo velika skala.

Prvi je zlezal iz rova Gašper in seržant mu je pokazal bližnjo votlino v skalovju, kjer bi lahko vojaki na varnem počakali.

Stari seržant je strogo zabilil Gašperju, naj se vojaki dobro skrijejo.

— Bodite pripravljeni, — jim je dejal, — da nas Indijanci ne presenetijo. Dotlej pa ostanite mirni, tudi če bi vas Indijanci opazili in se pripravljali k napadu. Ne smete pozabiti, da lahko najmanjša neprevidnost vse pokvari ali pa celo zakrivi smrt nas vseh.

Vojaki so točno izpolnili Rabussonova povelja.

Ko je zlezal zadnji mož iz rova, je seržant spremljal nekaj korakov viteza. Toda tisti hip so se začeli zgoraj na kraju soteske kriki.

Indijanska straža je bila baš opazila vojake.

Takoj je opozorila tolpo in kričanje Indijancev je pričelo, da se pripravljajo na napad.

Bil je zadnji trenutek za uredničenje načrta. Rabusson je hitel na vso moč tja, kjer je bila skrita zažgalna vrstica. Toda ko je že držal v roki vžigalnik, se je ozrl nazaj.

In z grozo je opazil, da je Roger zaostal in da mu je skupina Indijancev zastavila pot.

Pri pogledu na Indijance se je Roger res ustavil in zdrzil, kakor bi hotel odskočiti nazaj. In Rabusson je to opazil.

Toda treba se je bilo požuriti, kajti zavlačevanje bi pomenilo neizogibno smrt cele čete.

Niti minute ni smel več zamuditi. In zaklical je ves iz sebe:

— Naprej, vitezi!... Drugega izhoda ni!... Hitro odto!

In ta čas, ko je planil vitez proti pečini, kjer so bili skriti njegovi vojaki, je Rabusson prižgal zažgalno vrstico.

Potem je pa še sam zbežal k četi, kar so ga nesle noge. Toda spotoma je opazil poveljniku pretečo nevarnost.

Indijancem je zasledoval bežečega viteza in bil mu je že tik za petami. V zadnjem trenutku se je seržant ustavil, pomenil s karabinko in že se je Indijancem molče zgrudil.

13 letna deklica morilka

Umorila je baje svoje 8 letne tovarišice baje zato, ker jo je žalila

Več dni je bila naselbina Hastings ob reki Hudson v strahu, ker se je bila razširila vest, da hodi po okolici blaznež, ki je umoril 8 letno učenko Josefino Waropay. Matere v silnem strahu niso pušale otrok na cesto in policija je zadržala vsakega tujca, misleč, da ima opraviti z blaznim zločincem. Strahotni zločin je spravil na noge vso sicer mirno naselbino. Šele čez nekaj dni se je zadeva pojasnila in zdaj se otroci zopet mirno igrajo na svojih igriščih.

13 letna Mary Kavalova je namreč priznala, da je ona umorila svojo tovarišico in sicer nekega popokne na poti iz šole, ko sta se vračali od šolske svečanosti. Truplo umorjene deklice so našli pod stopnicami na tleju in oblasti so prvotno mislile, da je postala deklica žrtev zločinkega blazneža. Glava je bila vsa razbita z velikim kamnom, vrat pa zadrgnjen z vrvjo. Obraz je bil razrezan z razbito steklenico in čez truplo so bile položene sanke, ki so ga deloma zakrivala.

Seveda je bila takoj uvedena pre-

iskava, toda preiskovalnim organom niti na misel ni prišlo, da bi osumili 13 letno učenko tako strašnega umora. Mary Kavalova ni bila osumljena vse dotlej, dokler ni začela živo opisovati neznanega moža v sivi obleki, ki je z njim baje govorila tistega dne na ulici blizu liceja. In baš to opisovanje je napotilo detektiva, da se je začel bolj zanimati za deklico. Tega ji sicer ni pokazal, pač je pa obvestil preiskovalnega sodnika in skupaj sta povabila deklico v predboho, kjer je ležala na mizi obleka umorjene deklice, kakor tudi vrvi, s katero je imela zadrgnjen vrat. Pogled na te prepričevalne dokaze je mlado zločinko tako pretresel, da se je vedno bolj zapletala, končno je pa umor odkrito priznala.

Izgovarjala se je, da jo je Josefine Waropay žalila, da je zatrevjala, da njena mati popiva, ona pa da živi razuzdano. To jo je tako razjezilo, da je pograbila kamen in jo udarila po glavi. Kesanja pa ni kazala nobenega in tudi ko jo je sodnik opozoril na posledice zločina, je ostala apatična.

Breškovska stara 90 let

Babica ruske revolucije Katarina Breškovska, ki živi zadnjih 10 let v Pragi, je praznovala v petek 90 letnico rojstva. Kot mlada aristokratka je nastopila po krimski vojni agitacijsko potovanje po Rusiji in oznanjala je mužikom, da je zemlja last tistega, ki jo obdeluje. To geslo pa seveda carskemu režimu ni bilo po volji. Zato so Breškovsko aretirali in obsodili na izgnanstvo. Hotela je pobegniti, pa so jo ujele in ji kazeno podaljšali. Šele po 22 letih izgnanstva se je zopet vrnila v evropsko Rusijo. Leta 1903 je pobegnila iz Rusije, pa se je vrnila in leta 1907 je bila zopet aretirana.

Cez 10 let jo je Kerenski amnestiral in prispela je iz Sibirije v Petrograd. Ko je padel Kerenski, je pobegnila v Tjumen, kjer so jo osvobodili češki legionarji. Potem je odpotovala preko Japonske v Ameriko in Pariz, od koder je prispela v Prago, kjer deluje zdaj za otroke.

Tolstoj na univerzi

Znano je, da so slavni možje navadno slabi dijaki in ne samo na srednjih, temveč tudi na visokih šolah. To naj bo v tolažbo staršem, ki se njih otroci ne uče dobro. V mnogih primerih namreč šolska modrost ne gre v mlado glavo, ker je v nji že preveč samoniklih misli in nazorov. Tako je bilo tudi s slavnim ruskim mislecem Lvom Nikolajevičem Tolstojem, ko je bil na univerzi v Kazanu.

Tolstoj univerzi ni bil baš v ponos. Po izprijčevalih sodeč bi bilo težko misliti, da postane iz njega mož svetovne

slave. Tolstoj je bil vpisan na univerzi kot slušatelj fakultete orientalskih jezikov, obenem je bil pa vpisan tudi na juridični fakulteti. Preseneča, da je kazal večjo nadarjenost za pravo, nego za filologijo. V orientalskih jezikih je imel komaj zadostno, v rusini pa celo nezadostno. V rimskem pravu je imel red dobro, v splošni zgodovini so mu pa tudi dali nezadostno. V izprijčevalu iz leta 1847 je imel Tolstoj v zgodovini civilnega ruskega prava in v kazenskem pravu komaj zadostno. Pri splošni zgodovini je pripisana opomba: »Pogosto manjkal, je zelo len.«

Mož z lepoticami na prsih

Mornarji imajo navado tetovirati se po prsih in po rokah. Tudi Jim Shaker kot mlad mornar ni hotel zaostajati za tovariši. Imel je mnogo ljubic in kadar ga je imel malo pod kapo, je trdil, da se tudi mati zemlja suče enkrat tako, drugič zopet drugače. Zato mora biti tudi človek vrtoglav in možki ni dosti vreden, če se ne suče okrog žensk, dokler mu moči ne opešajo. To mi je dalo iz vsemirja, je zatrijeval tovarišem. Če bi se planet ustavil, bi pomenilo to njegov konec. Tako bi bilo tudi po meni, če bi obšla pri tej ali oni ljubici.

Da bi se pa vseh ljubic spomnil, si je dal glavico vsake lepote tetovirati na prsa in kmalu jih je imel tam lepo zbirko. Ne suče se pa samo zemlja, temveč tudi nazori človeka. Jim Shaker je podedoval po bogatem stricu trgovino, mornariškemu poklicu je dal slovo in zahrepenel je po udobnem domačem ognjišču. Izbral si je nevesto, književodkinjo v svojem podjetju, in oženil se je z njo. Zakon bi bil lahko srečen, čeprav se zemlja vrti, če bi ne imel mož na prsih lepotic. Mlada žena je nekega dne zagledala moževa prsa, na njih pa celo garnituro lepih dekliških glav. Mož se je izgovarjal, da to ni nič hudega, da je vse že davno minilo, žena pa s takim pojasnilom ni bila zadovoljna.

Začeli so se domači prepiri in končno je mož sklenil podvreči se operaciji, da bi rešil ženo mučnih pogledov v svojo preteklost. Toda zdravnik je ugotovil, da je tetoviranje zelo globoko, da je prodira mornarjeva preteklost predaleč, da bi jo mogla operacija izbrisati. In ogorčena žena se je dala ločiti po moževi krivdi, malo pa morda tudi zato, da bi končno še njena glavica ne prišla na moževa prsa.

Pravočasno si je premislil.

Gospodična služkinji: Ali veste, Marica, da z mojo možitvijo ne bo nič. Danes se je moja zaroka razšla.

Saj se mi je zdelo, da bo nekaj takega, kajti vaš ženin mi je dal kovača, ko sem mu včeraj odprla vrata, navadno mi je pa dajal le dinar.

Iz Ptujja

— Promet na živinskem sejmu. Lani je bilo priznanih na ptujski živinski sejem 2357 volov, 4881 krav, 19 telet, 623 juncov, 2024 telic, 499 bikov, 722 konjev, 1912 kobil, 110 žrebcev, 1 koza, 34 ovc, skupaj 13.182 glav. Prodanih je bilo 986 volov, 2383 krav, 19 telet, 201 junec, 734 telic, 217 bikov, 159 konjev, 573 kobil, 35 žrebcev, 1 koza, 34 ovc, skupaj 5342 glav. Svinj je bilo priznanih 11.356, prodanih pa 4081. V inozemstvo se je prodalo 59 goved in 110 konj. Leta 1932 pa je bilo priznanih goveda 13.757 glav, prodanih pa 5029, svinj je bilo pripeljanih 10.364, prodanih pa 3925.

— Lepo uspeša maškera na oficirski čitalnici. Pred dnevi se je vršila lepo uspeša zabava v oficirski čitalnici »Ena noč na periferiji Ptujja«. Zabave se je zlasti udeležilo veliko mask v lepih in bogatih kostumih. Ob zvokih godbe iz Murske Sobotice se je razvila neprilipena zabava do zgodnjega jutra. Prvo nagrado je dobila soproga kapetana Stojkovića, drugo soproga podpolkovnika Sarca in tretjo poštna uradnica gđc. Jop. Prireditelj je bila zelo dobro obiskana.

— Občni zbor Sadjarske in vrtnarske družnice v Ptujju se bo vršil dne 1. februarja ob 9. uri dopoldne v gostilniških prostorih M. Brečiča na Ormoški cesti. Po obnem zboru bo poučno predavanje o kmečkih vrtovih in o škropljenju sadnega drevja.

— Svojevrsna razsvetljava. Ko se je nedavno ponovno okoli 23. ure vračal domov čevljarški pomočnik Vršič Franc iz Sakušaka, je vzel, ker je bila temna noč, škrop slame, si jo našel ter si tako svetil domov. Njegovo postopanje je vzbudilo med vaškani veliko strahu, ker ga je pot vodila mimo samih lesenih hiš, kritih s slamo. Ako bi bilo vetrovno vreme, bi lahko nastala velika nesreča ter je bil zaradi tega strah vaštanov popolnoma upravičen. Vršič je ovađen sodišču zaradi ogrožanja javne varnosti.

— Prijava uslužbenške davka. Službodajalec, ki plačujejo davek za uslužbenke v davčnih znamkah, se opozarja, da predloži davčne knjižice najpozneje do 31. t. m. na vpogled tukajšnji davčni upravi. Vsi delodajalci in podjetniki pa, ki zaposlujejo povprečno nad 20 delavcev in so začeli obratovati lani, se morajo javiti do 25. t. m. pri davčni upravi zaradi plačevanja uslužbenške davka v gotovini.

— Sovražstvo do pastorka. Posestnik Mohorko Franc iz Podlozja goji napram svojem pastorku že delj časa sovražstvo. Ko je bil pastork Pišec Karol te dni za poslen doma na dvorišču s cepeljenjem drv, je poprosil opoldne svojo mater za obed, ker je bil že lačen in si je s pridnim delom obed gotovo zaslužil. To je slišal njegov oče, ki ga je takoj nahučil, češ, da kosila ne dobi, ker ga ni zaslužil. Nastal je med njima prepri, med katerim je Mohorko prijel pastorka za vrat, ga vrge po tleh in na tleh ležečega začel daviti ter ga vsega razpraskal po obrazu. Razen tega je še potegnil nož in ga hotel zabosti, vendar se mu je Pišec še pravočasno izmuznil iz rok in zbežal. Mohorko je dejavno priznal, izgovarjal se je pa na pijačo, češ, da je preveč zaužil šmarnice. Zadeva je ovađena sodišču.

— Ustanovitev tekstilne industrije v Ptujju. Ze so skoraj dovršena adaptacijska dela v bivšem dominikanskem samostanu, kjer bo nameščena nova tekstilna industrija in se pričakuje, da bo začela spomladi že obratovati. Za tekstilno industrijo v Ptujju pa se zanima tudi češka tvrdka Klement & Komp., ki namerava zgraditi novo tvorniško poslopje za železniško postajo. Med mestno občino in tvrdko so se že vršila poznanja, ki bodo po sedanjih informacijah ugodno zaključena. Mestna občina je pripravljena nuditi tvrdki vse ugodnosti, ki jih zmora, samo da se uresniči ideja. Z uresničenjem teh načrtov bi Ptuj na gospodarskem polju veliko pridobil, zaposleni bi bili lahko številni brezposelni in siromaki, ki jih je v našem kraju vse polno.

Iz Hrastnika

— Zadnja pot Mirka Barachinija. V soboto popoldne so ob veliki udeležbi prebivalstva in zastopnikov raznih društev in ustanov sprenili k večnemu počitku pone-srečenega uradnika kemične tovarne. Na željo sorodnikov se je izvršil pogreb popolnoma tiho. Bodi mu lahka zemlja!

— Električne drogeve podirajo. V eni izmed preteklih noči so se spravili nezna-ni jnaki na nosilne drogeve električne napeljave ob cesti za Savo ter tri podrli. Stvar pa bi lahko postala za marsiško uesoda, ker je žica, v kateri je bil tok, visela neposredno pri tleh ceste. Na srečo so stvar takoj opazili in izključili tok. Storitcem so na sledu.

Tolažba

— Vaše predavanje o preseljevanju duš, gospod profesor, mi ni posebno ugajalo. Takoj sem pomislil, da bi se mogel po smrti recimo vtelesiti v vola.

— Izključeno. Dvakrat ne more nihče postati isto bitje.

Klišee

vseh vrst enobarone in večbarone izdeluje klišarna

Ljubljana

Južografika

Sr. Petra nasip
št. 23
Telefon 2496

Sveže, najfinejše norveško

RIBJE OLJE

iz lekarne DR. G. PICCOLLA
v LJUBLJANI — se priporoča
bledim in slabotnim osebam
91/1.

MOTOR

40—60 HP kupi vlastelinstvo
grofa Draškovića, Veliki Buko-
vec, p. Mali Bukovec. 646

STROJEPIŠNI POUK

večerni tečaj za začetnike in
izveščance. — Šolnina znižana.
Dijaki (-nje) drugih šol pose-
ben popust. Vpisovanje dnevno.
— Christof učen zavod, Ljub-
ljana, Domobranska cesta št. 15

Modna konfekcija

Najboljši nakup
A. PRESKER, LJUBLJANA,
Sv. Petra cesta 14. 6/T

JABOLKA

najokusnejša, 5.- Din postaja
kupca od 50 kg povzeto: Po-
stržin, Maribor. 11/T

TELEFON 2059

PRENOG
SUHA DRVA
Pogodnik, Boborčeva 6.

Garantirano pristno
45 % ZGANJE

se toči na drobno:
tropinovc 1 Din 20.-
slivovka stara 1 > 24.-
brinjevec 1 > 32.-
rum 43 % 1 > 26.-

Pri večjem odjemu 10—20 %
popusta! — Se priporoča
Buffet, delikatesa, S. J. Je-
raj, Ljubljana, Sv. Petra c. 38.
668

PARNI KOTEL

in franc. spiral turbino pro-
damo. — Remec & Co., Duplica
pri Kamniku. 647

Razprodaja jabolk

izbranih štajerskih vseh vrst, vagona pošiljka — se raz-
prodaja po najnižji ceni od 2.50 do 5 Din kg — LJUBLJANA.
Stari trg št. 17.

Požurite se, dokler traja zaloga!

PRITILICA HIŠA

v Martinčiči poleg Sušaka —
naprodaj za 80.000 Din. — Po-
jasnila: Gačiča, Sušak, Brajd-
ca. 644

DIPLOM. FILOZOFA

geografa in historika išcem. —
Ponudbe z navedbo pogojev pod
»Instruktor 667« na upravo »Sl.
Naroda«.

PEKARNO

oddam v najem. — Peče, Crna
pri Prevaljah. 662

MOTOR NA SESALNI PLIN

50—60 HP kupi vlastelinstvo
grofa Draškovića, Veliki Buko-
vec, pošta Mali Bukovec. 664

PAZNO SOBO

s posebnim vzhodom išče gospo-
dična, ki je ves dan odsotna. —
Ponudbe pod »Centrum mesta
665« na upravo »Slov. Naroda«.

AUTO »ITALA«

prodam ali zamenjam za blago.
— Podergaj, Laško. 661

POSEST

</